

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Параскева Манчева, д.м.н.

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, Факултет по обществено здравеопазване, член на Научно жури съгласно Заповед № Р-109-313/07.10.2019 г. на Ректора на Медицински университет - Варна

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, по специалност „Управление на общественото здраве“, за нуждите на Катедра „Физиотерапия, рехабилитация, морелечение и професионални заболявания“, Учебен сектор по Кинезитерапия, към Факултет по Обществено здравеопазване, Медицински университет - Варна, публикуван в ДВ бр.86 от 06.10/2020 г.

Със заповед на Ректора на МУ-Варна №Р-109-558/04.12.2020 г. съм включена в Научното жури, а с Протокол № 1/11.12.2020 г. от заседание на НЖ съм определена за Председател и да изготвя становище.

В обявения конкурс участва един кандидат – доц. **Гергана Бончева Ненова, д.н.**

Кандидатът е представил прецизно всички необходими документи за участие в конкурса, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна.

Кратки данни за кариерното развитие на кандидата

Гергана Бончева Ненова придобива последователно образователно-квалификационните степени „бакалавър“ (1998) и „магистър“ (1999) по специалността „Кинезитерапия“ в Русенския университет „Ангел Кънчев“, а през 2014 г. завършва и магистърска степен по „Здравен мениджмънт“ в Медицински университет-Варна. Трудовия си стаж започва като кинезитерапевт през 2000-та година в СПА центрове на хотелиерския бизнес по Черноморието като същевременно заема и управленски позиции – управление на кадри и СПА-мениджър. През 2009 г. започва работа като кинезитерапевт в Отделение за рехабилитация в с.Шкорпиловци при УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД, Варна, а през 2011 г. е назначена като кинезитерапевт в отделението по Ортопедия и травматология на Университетската болница, където продължава да работи и днес.

Началото на академичната кариера на доц. Ненова е през 2014 г. когато е хоноруван асистент в Катедра „Морелечение, физиотерапия и рехабилитация“ към Факултета по обществено здравеопазване на Медицински университет-Варна. През 2016 г., след спечелен конкурс, е избрана за асистент към УС по Рехабилитация на Медицински колеж при МУ-Варна и след това защитава дисертационен труд на тема „Мястото на кинезитерапевта в общественото здраве

и развитието на интегрираните грижи“. През 2017 г. след конкурс е избрана за „доцент“ и през следващата година оглавява УС по Кинезитерапия, Факултет по Обществено здравеопазване, Медицински университет-Варна. В периода 2014–2016 г. участва в няколко краткосрочни курса за продължаващо обучение и повишаване на квалификацията в областта на кинезитерапията, онкорехабилитацията, медицински и здравен туризъм.

Доц. Г. Ненова участва в преподаването на дисциплините „Кинезитерапия в амбулаторни и домашни условия“, „Кинезитерапия при ортопедични и хирургични заболявания“, „Кинезитерапия при неврологични и психични заболявания“ и „Лечебен масаж 1 част“ на студентите от специалност „Рехабилитатор“ и в магистърската програма „Рехабилитация, морелечение, уелнес и СПА“ в Медицински университет-Варна. Тя има публикации в периодични научни издания, както и участия в научни форуми.

Член е на Асоциацията на физиотерапевтите в България, член на работна група по европейските въпроси в ER WCPT. Има добра чуждоезикова подготовка - владее и използва в професионалната си дейност руски, английски и немски език. Има дългогодишен практически опит и отлична професионална подготовка в областта на кинезитерапията и управлението на мултидисциплинарен екип от специалисти в областта на СПА и уелнес процедурите и интегрираните грижи.

Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Приложените за участие в конкурса публикации и справки доказват висока научна продуктивност на кандидатката. За участие в настоящия конкурс са приложени общо 35 научни труда - плод на цялостната ѝ научно-изследователска дейност, разпределени по видове както следва:

- Дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“, представен с автореферат – 1 брой;
- Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“ – 1 брой;
- Публикуван хабилитационен труд – монография – 1 брой;
- Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 6 брой;
- Публикации в списания с научно рецензиране, нереперирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 10 броя.
- Публикувана глава от колективна монография – 1 брой.

Посочени са и 15 заглавия на пълнотекстови публикации извън участващите в доказателствения материал за покриване на минималните изисквания за заемане на академична длъжност „професор“. Приемам за рецензиране 26 научни публикации и разработки, от които 18 по справка за изпълнение на минималните

изисквания и 8 – извън доказателствения материал за покриване на минималните изисквания.

Всички публикации са коректно описани, а публикациите след придобиване на академичната длъжност „доцент“, НС „доктор на науките“, ОНС „доктор“ са приложени в пълен обем към материалите за конкурса.

Научните изследвания покриват научна проблематика, насочена към широк кръг високо актуални и значими проблеми в областта на научната специалност на обявения конкурс. Основните тематични направления на научно-изследователската дейност на кандидатката обединяват постиженията на цялостния ѝ творчески и професионален път, с център кинезитерапията, и могат да бъдат обособени в следните направления:

1. Удовлетвореност от интегрираните грижи в кинезитерапевтичната практика
2. Специализираният кинезитерапевтичен подход в ортопедичната практика
3. Кинезитерапията в комплексната рехабилитация на хроничната инвалидизираща болест
4. Усъвършенстване на студентското обучение по кинезитерапия и рехабилитация

Трудовете на кандидатката са публикувани в разнообразни научни издания в чужбина и у нас, като: *Journal of IMAV*; *Здравна икономика и мениджмънт*; *Социална медицина*; *Варненски медицински форум*; *Scripta Scientifica Medica*; *LAP Lambert Academic Publishing* и др.

Научните приноси са с оригинален и потвърдителен характер, от теоретично и практико-приложно значение за региона и страната. Приемам научните приноси, посочени в справката на кандидата. Те са обособени по тематични направления и добре обосновани в приложените научни трудове и документи.

Удовлетвореността от интегрираните грижи в кинезитерапевтичната практика заема централно място в научната продукция на кандидатката. Определено е мястото на кинезитерапевта в общественото здраве и в развитието на интегрираните грижи (IA_1/1, IG_8/2, IG_8/5). Разгледан е международният и българският опит в предоставяне на интегрирани грижи (IG_5, IB_3), идентифицирани са бариерите, които предстоят да бъдат преодоляни в български условия (IB_1, IG_7/3). Изяснено е, че удовлетвореността на пациентите, избрали индивидуалния кинезитерапевтичен подход, може да се прилага като метод за оценка на компетентността и работата на кинезитерапевта. Утвърден е оригинален инструмент с висока надеждност за изследване на удовлетвореността от работата на кинезитерапевта. На тази база е изследвана удовлетвореността на пациентите с хронични заболявания и е обоснована водещата роля на кинезитерапевта в модела на екипната рехабилитация в амбулаторна, болнична и домашна среда (IG_7/2, IG_7/4, IG_7/5, IG_8/1, IB_3).

От съществено практическо значение е разработеният **специализиран кинезитерапевтичен подход** за лечение на болни с тазобедрена артропластика с

индивидуално бедрено стебло. Приложени са примерни схеми и комплекси за пациентите, ендопротезирани с индивидуално бедрено стебло. Описани са методичните указания при изпълнение на процедурите по кинезитерапия, което е от особена ползност за практиката. Проучено е комплексното въздействие на специализираната кинезитерапевтична програма върху функционалните възможности, удовлетвореността и очакванията на болните за тяхното възстановяване (ИБ_2/1, ИВ_3/1, ИГ_7/6, ИГ_3). В научните трудове ИГ_8/6, ИБ_1, ИБ_4, ИБ_5 и ИГ_1 е представено кинезитерапевтичното поведение при други ортопедични състояния, с пациент-центрирани решения и спазване принципите на навременност, постепенност и системност в рехабилитацията.

Изследванията, свързани с *мястото на кинезитерапията в комплексната рехабилитация на хроничната инвалидизираща болест*, заемат съществено място в представените научни трудове. Представени са основните предизвикателства, които стоят пред медицинските специалисти-кинезитерапевти при работа с хронично болни пациенти. Преодоляването им се търси в адекватния двигателен режим, като най-физиологичното средство за изпълнение на дейностите от ежедневието (ИГ_9/1, ИГ_8/10, ИГ_2). Разгледана е инвалидността като последица от ненавременната и недостатъчна рехабилитация на хроничната болест и нейното значение за общественото здраве, здравната и социалната системи и за самия пациент (ИВ_2). Кандидатката е съавтор в статии, в които са анализирани историческите разбирания на отделните общества за инвалидност, като тежка последица от хроничната болест, терминалното състояние и желанието за прекратяване на живота (ИГ_7/1, ИГ_8/3, ИГ_8/7, ИГ_8/8, ИГ_4).

Представените трудове от направление *„Усъвършенстване на студентското обучение по кинезитерапия и рехабилитация“* оценяват методите на обучение, включените теми в учебните програми и правят предложения за разширяване на тематиката по рехабилитация и кинезитерапия. Проучени са нагласите, отношението, потребностите и удовлетворението от учебния процес и реализацията на пазара на труда сред студентите-рехабилитатори и на тази база е актуализиран учебния план. Изследвани са основните проблеми на обучението по рехабилитация и кинезитерапия с насоченост към възстановяване на рехабилитационния потенциал. Извършена е оценка на методите на обучение, включените теми в учебните програми и са направени предложения за разширяване на тематиката по рехабилитация и кинезитерапия. Въз основа на резултатите от проучванията са предложени промени за адаптиране на учебните програми като съдържание, форма и методи на преподаване, за подпомагане на комплексната оценка на учебния процес (ИВ_8/4, ИВ_8/9, ИА_1, ИБ_2).

Като обобщаваща характеристика на научните трудове подчертавам широкия обхват, актуалността на разглежданата тематика, оригиналният характер, както и потенциала за практическа приложимост на резултатите на регионално и национално ниво.

Представени са доказателства за качество на публикациите и отражението им в българската научна литература. Справката съдържа общо 41 положителни цитирания от български и чужди автори, което е показателно за актуалността на разглежданата тематика и разпознаваемостта на кандидата от българската научна общност.

Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Доц. Ненова е търсен преподавател с комуникативни умения в областта на обявения конкурс в Медицински университет – Варна. Годишната ѝ учебна натовареност, отговаря и надхвърля приетия в Университета норматив за преподавателска заетост. Кандидатката участва активно в преподаването на студенти от различни специалности с ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“, като води лекционни курсове по „Кинезитерапия“. Кандидатката е съавтор на учебно помагало, издадено на английски език.

Заклучение

Пълното съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Р България (2018), Правилника за приложение му и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински Университет-Варна, качествената характеристика на научната дейност на кандидатката и значимите приноси от познавателно-теоретичен, методологичен и практико-приложен характер, както и преподавателският ѝ опит са основание за моята положителна оценка.

Убедена съм, че заемайки длъжността, за която аспирира, ще може да разгърне още повече своя творчески потенциал като изследовател, преподавател и управленец и ще бъде полезна в развитието на МУ. Предлагам на почитаемите членове на Научното Жури да гласуват също положително и да предложат на Ректора на МУ–Варна доц. Гергана Бончева Ненова, д.н. за академичната длъжност „Професор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, по специалност „Управление на общественото здраве“, за нуждите на Катедра „Физиотерапия, рехабилитация, морелечение и професионални заболявания“, Учебен сектор по Кинезитерапия, към Факултет по Обществено здравеопазване, Медицински университет – Варна.

13 януари, 2021 година
гр. Варна

Проф. д-р Параскева Манчева, д.м.н.

